

אוצרות

גליון שפועי מאוצרותיהם של רביה"ק רבי נחמן מברסלב ותלמידיו זיע"א

מה נשמע?

מחוברים לאצרות

במערכת 'אוצרות ברסלב' יוצאים בימים אלו במבצע מיוחד - חיבור הציבור למוקדי המערכת.

במסגרת המבצע יופצו עשרות אלפי מגנטים, בהם מופיע מס' הטלפון של מערכת השמע, המספר של מוקד הישועות להעברת שמות לתפילה והדלקת נרות בציון רבינו הקדוש, וכן נוסח הפדיון המקובל מרבינו להמתקת דינים.

את 'מגנט האצרות' תתלו במקום מרכזי וכולט בכיתכם, כך שתוכלו להיזכר בשיעור השבועי של רב פלוני שרציתם לשמוע, להתחבר לענייני דיומא ולקבל מידע חיוני בנוגע לאומן. כך גם יהיה לכם נגיח המספר של 'מוקד הישועות' בעיתות שמחה או בכל צרה שלא תבוא.

לאחר מכן, כל שיהיה עליכם לעשות הוא רק להתקשר למערכת השמע של אוצרות ברסלב 02-9950000 ולאחר בחירת השפה להקיש 7 ולהירשם למבצע המגנטים.

אחת לתקופה תערך הגרלה בין הנרשמים. העולה בהגרלה יזכה בביקור מיוחד של צוות 'אוצרות' שיבוא לבחון שאכן המגנט תלוי במקום בולט. הזוכה המאושר יקבל כרטיס טיסה לאומן.

ההגרלה הקרובה תתקיים בעז"ה בר"ח חשוון הקרוב.

היראה והשמחה בראש השנה

"כי בא כי בא לשפוט הארץ" - אמר מוהרנ"ת לפני ראש השנה, בפחד וברעדה - "הָאֵת קוֹמֵט עָר, הָאֵת קוֹמֵט עָר!" - - -

הנה מגיעים 'הימים הנוראים המרעידים ומרעשים מאד. מי לא יירא? מי לא יפחד? בימים כאלו המלאים פחד ואימה ויראה, חיל ורעדה והחלה מפניך. מי לא נפקד בימים ההם, כי הם נוראים ואיומים מאד מאד! ומלאכים בהם יחפזו, וחיל ורעדה יאחזו, ויאמרו: 'הנה יום הדין' " (ליקוטי תפילות ח"ב, נז) - - -

יום הדין מגיע! זו איננה מליצה, זוהי מציאות אמתית ומחרידה; אנו עומדים לפני משפט, ובעוד פחות משבוע ייחרץ גורלנו.

בשנת תקצ"ה, כאשר עמד מוהרנ"ת למשפט עקב עלילות המתנגדים, הוא כתב: "הנה ימי המשפט והדין הגדול של ראש השנה ממשמשין ובאין, וצריכין לרעוד ולפחד מאד ממשפט הזה שנוגע לחיים נצחיים, ואי אפשר לשחד במזון ולפייס בדברים. וכל פחד המשפט שעלי שיש לנו עתה, הוא כדי לזכור ולא לשכוח פחד המשפט של ראש השנה - מכל שכן של יום הדין הגדול והנורא."

שהרי "בראש השנה יתבונן, וביום צום כיפור יתמון: כמה יעברון, וכמה יבראון. מי יחיה ומי ימות, מי בקיצו ומי לא בקיצו, מי במים ומי באש, מי בחרב ומי בחיה, מי ברעב ומי בצמא, מי ברעש ומי במגיפה, מי בחניקה ומי בסקילה. מי ינוח ומי ינוע, מי ישקט ומי יטרף, מי יישלו ומי יתיסר, מי יעני ומי יעשיר, מי ישפל ומי ירום" (מתוך פיוט זנתנה תוקף).

ואם לא די לנו ברשימה הארוכה של "מים ואש, רעב וצמא, חניקה וסקילה", ממשוך החזן לסלסל בניגון, ומרמז בניגונו על שאר העונשים, כי "אותו הניגון הנמשך אחר הסיום זמי ירום, הוא מורה גם כן על איזה גזירות חס ושלוש... ומזה הניגון באים גזירות חס ושלוש שאינם מפורשים בפירוש בפיוט זנתנה תוקף; רק החזן מרמזן בניגון לבד" (חיי מוהר"ן, חס).

על היראה ששררה שם מסופר: "בליל ראש השנה הייתה שורה על אנשי-שלומו ראה גדולה כל כך, שביושבם בשולחן רבינו, יראים היו אף להרים ראשיהם מרוב אימת יום הדין" (שיש"ק ה, סג).



ובכן, פחד יש. השאלה היא רק: מה עושים עם הפחד? האם הפחד משתק, או הופך למנוע של התחדשות בעבודת ה' זה ההבדל בין יראה רגילה, לבין יראה שמחדיר הצדיק בלבבות אנשיו.

הצדיק מנתב את הפחד שיגרום לאדם ענווה ושברון לב, אך לא יפיל אותו לחלישות הדעת. וכך הוא מדריך: "אף על פי שהוא יודע בעצמו שהוא רחוק מאד מאד מהשם יתברך, והוא מלא חטאים רחמנא ליצלן - אף על פי כן, לא יפול בדעתו על ידי זה כלל, רק יבוא על ידי זה לענווה באמת. ותיכף כשבא לשפלות אמתית, השם יתברך שוכן עמו ומנחם ומשמח אותו בכל מיני שמחות ונחמות" (ליקוטי הלכות, פסח ט, ז).

זו הסיבה שצריך להיות אצל הצדיקים בראש השנה, "שהם יכולין... להמתין הדין של ראש השנה ולהמשיך... שמחה אז... ככתוב בנחמיה על ראש השנה... ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם"

"ותיכף שזוכרין ביראת ה' - אף על פי שיוודעים כל אחד בנפשו שאינו נקי כלל - אף על פי כן, יכולים לשמוח ולחיות חיים אמתיים... כי מאחר שזוכרין איך צריכין לפחד ולרעוד מעוצם הפגמים וכו' - תיכף מחיין ומשמחין עצמן מה שאנו סמוכין בכח גדול ונפלא כזה. בפרט שזוכרין גם כן לחטוף כמה נקודות טובות בכל יום להחיות עצמנו על ידי זה" (עלים לתרופה, שם).

דווקא כשהפחד תוקף, וזכרים ביתר שאת עד כמה עבה השריון של הצדיק, "שדווקא על ידי היראה והרעדה מעונשים הגדולים רחמנא ליצלן - על ידי זה דייקא יבוא לשמחה, על שהוא על כל פנים בכלל ישראל, ומקורב לצדיקים, שעל ידי זה יינצל מאלפים ורבות עונשים. וגם, אם יבטח בכוח הצדיקים ויתחזק בשמחה - על ידי זה בוודאי יהיה אחריתו טוב ויתהפך הכל לטובה, בבחינת עונות נתהפכין לזכיות" (ליקוטי הלכות, הודאה ו, יב).

זו הסיבה שצריך להיות אצל צדיקי אמת בראש השנה, "שהם יכולין להמשיך דרכי התשובה אלו, והעיקר - להמתין תוקף הדין של ראש השנה ולהמשיך על עצמן שמחה אז, כמו שהזהיר אדמו"ר ז"ל, שבראש השנה צריכין להיות בשמחה, וכמו שכתוב בנחמיה לענין ראש השנה: 'אכלו משמנים ושתו ממתקים ואל תעצבו כי חדות ה' היא מעוזכם' " (ליקוטי הלכות, שבת ז, מז).

חוק. הלימוד היומי

יום	יום בחודש	ליקוטי מוהר"ן	ליקוטי הלכות	ליקוטי תפילות	הדף היומי
שבת	כה	כג:	רכז	שכט של	עב
א	כו	כד:	רכח	שלא שלב	עג
ב	כז	כד:	רכט	שלג שלד	עד
ג	כח	כה:	רל	שלה שלו	עה
ד	כט	כה:	רלא	שלו שלח	עו
ה	א	כו:	רלב	שלט שמו	עז
ו	ב	כו:	רלג	שמו שמב	עח

אוצרות ברסלב

י"ל ע"י "אוצרות ברסלב" ת.ד. 50617 בית שמש 02-9926066
 טל במשרד: 02-9993338 פקס: 02-9926066

לשמיעת שיעורים בשפות שונות ... 02-9950000

בארה"ב 2 8552121-718(1)

באנגליה 6085819-203(44)

מוקד הישועות 1800-81-81-81

הפצה למנויים ובתי כנסת: 052-7649775
הנצחה, תרומות ופרסום: 02-9993338

ניתן לקבל את הגליון מידי שבוע גם בדוא"ל
braslav@actcom.net.il

י"ר הוועדה הרוחנית: הרב שמעון טייכנר
עורך: נתן אנשין natananshin@gmail.com
מפיק: נוחעם א. ברזעקי

פירוני העלון: הר"ר נחמן בנשעיה הי"ו, הר"ר נפתלי ברגר הי"ו, הר"ר מרדכי גוטליב הי"ו, הר"ר יצחק גרינולד הי"ו, הר"ר אוריאל זכריה הי"ו, הר"ר שלמה מרדכי הלוי כנס הי"ו, הר"ר משה ליכטער הי"ו, הר"ר נפתלי שטיצער הי"ו, בחסות "עילית דפוס" והברת "נקודות"

שעשועים שמעולם לא היו

"ועיקר המוחין חדשים שצריכים לקבל אז בראש השנה הוא... שנוכה על ידם לבנות קומת התפילה בשלימות, דהיינו לעשות מהתורה תפילה, שזה עיקר שלימות התפילה, שעל ידי זה עיקר המשכת התעוררות התשובה שאנו צריכין להמשיך עתה בראש השנה, שהוא יום ראשון לתשובה. כי עיקר התעוררות התשובה, זוכין על ידי שעושין מתורות תפילות!" (ליקוטי הלכות, ראש חודש ה, ז).

רק כך נוכל לחזור בתשובה, "כי לזכות לתשובה לאו כל אדם זוכה מריבוי המניעות שיש על זה. ועל כן עיקר המשכת דרך התשובה בעולם הוא, על ידי שעושין מתורות תפילות. כי לשוב בתשובה קשה מאד, כי מה בתחילה קדם שחטא, שעדיין לא נמשך אחר יצרו הרע התגבר עליו היצר הרע עד שהחטיאו – מכל שכן עתה, שכבר נמשך אחריו ונתפס במצודתו, איך אפשר לשוב? אך עיקר התשובה נמשך על ידי שעושין מתורות תפילות. כי על ידי תפילה יכולין לפעול הכל, כי אף על פי שהוא כמו שהוא, וכבר נתפס בתאוותיו הרעות, שנדמה לו שאי אפשר לצאת משם, אף על פי כן על כל פנים הדיבור בידו, ואם ירבה לדבר דיבורי תפילה ותחנונים, ויתפלל הרבה לה' יתברך שיוכה לשוב ולקיים את כל דברי התורה – בוודאי יעורר רחמי ה' יתברך עליו, עד שיפתח לו ה' יתברך שערי התשובה ויזכה סוף כל סוף לשוב אל ה' יתברך וירחמהו".

מזה שעשועים גדולים למעלה, שלא עלו לפניו יתברך שעשועים גדולים כאלה מימות עולם!"



"הלכה" נפלאה, בת 37 סעיפים, נכתבה על ידי מוהרנ"ת בליקוטי הלכות (הלכות ראש חודש, הלכה ה) על דרך קדושה זו של "לעשות מתורות תפילות", כשתכף בתחילת ההלכה, הוא מודיע לנו כי "זה בחינת ראש השנה ויום הכיפורים וסוכות וארבעת המינים והושענא רבא ושמיני עצרת" – – –

בהמשך ההלכה הוא מבאר את כל מצוות החגים לאור דרך קדושה זו; והמסקנה העולה מדבריו היא: המטרה הפנימית של כל החגים הנפלאים של תחילת השנה, היא לתת לנו את הכח והיכולת לעשות מתורות תפילות.

בראשית דבריו הוא מעתיק את כוונת האריז"ל על החגים בעניין ה"דורמיטא" וה"נסירה" המתרחשים בעולמות העליונים בימים נוראים אלו. לאחר מכן הוא פוקח את עינינו לראות, איך בעצם רזי תורה אלה באים ללמד אותנו איך לעשות מתורות תפילות.

גם ה"מוחין" הקדושים, אותם אנו מקבלים לדברי האריז"ל בעת תקיעת שופר – מסביר שם מוהרנ"ת – הם בעצם קבלת שכל איך לעשות מתורות תפילות. וכך הוא כותב:

"טוב לעשות מהתורה תפילה. דהיינו, כשלומד או שומע איזה מאמר תורה מצדיק האמת, אזי יעשה מזה תפילה, דהיינו לבקש ולהתחנן לפניו יתברך על כל מה שנאמר שם באותו המאמר – מתי יזכה גם הוא לבוא לכל זה, וכמה הוא רחוק מזה. ויבקש מאתו יתברך, שייכחו לבוא לכל הנאמר שם באותו המאמר".

(ליקוטי מוהר"ן ח"ב, כה)

כשאנו לומדים כאן בליקוטי מוהר"ן על "לעשות מתורות תפילות", אנו יכולים להתרשם שמדובר בדבר ש"טוב לעשות", ותו לא. אך כשדיבר על כך רבינו עם מוהרנ"ת לאחר אמירת תורה זו, התברר משהו אחר לגמרי...

וכך מספר מוהרנ"ת:

"כשדיבר עמי וגילה לי הדרך לעשות מהתורות תפילות, כנדפס בליקוטי תניינא סימן כ"ה, אמר לי שטוב לכתוב לעצמו התפילות. ואז ראיתי והבנתי בתנועותי הקדושים שהוא דבר נפלא ונורא מאד מאד לעשות מהתורות תפילות! גם פעם אחת היה מדבר עם אחד, והיה מתנגגע מאד שיעשו מהתורות תפילות... גם אמר, שכשעושין מהתורות תפילות, נעשים מזה שעשועים גדולים למעלה, שלא עלו לפניו יתברך שעשועים גדולים כאלה מימות עולם" (שיחות הר"ן, קמה).

בכן, אין כאן רק הנהגה טובה; יש כאן "דבר נפלא ונורא מאד מאד", דבר שכשעושים אותו "נעשים

בעקבות הדורות בחסידות

דורות

רבי יעקב שלמה דייטש

לשבת!... הוא אף אימץ בביתו כמה יתומים; גדל אותם ודאג להם כאב רחום.

מספר אחד מיקירי אנ"ש שהתפלל יחד עמו באותו בית-כנסת: "בכל בוקר לאחר התפילה, היה פונה אלי ואומר לי: 'הבה נצא בריקוד' והיינו רוקדים שנינו לבדנו, מאחר ושאר המתפללים לא היו נמנים על חסידי ברסלב. אני התביישתי מעט, אך הוא היה מחוקני, כשהוא אומר במאור פנים: 'במה אתה מתבייש? במצוה?!' "

גם כשהיה משותק בסוף ימיו, לא בא בטרוניה כלפי איש. היה מודה במאור פנים והכרת טובה על כל פעולה שנעשתה עבורו, אפילו קטנה.

ביום כ"ח אלול שנת תשס"ב, נתבקש לישיבה של מעלה ונטמן בהר הזיתים.

מרוחקת, כדי להשתתף בשמחתו. היתה להם גם קביעות לחברותא משותפת בשבתות.

בהצנע לכת היה רבי יעקב שלמה עוסק בתורה ועבודה בהתמדה עצומה. תלמיד חכם ומתמיד מופלג היה. בקיאותו בש"ס היתה מפליאה. בנוי סיפרו לאחר פטירתו, כי כשהיו מראים לו קצה עמוד של גמרא, עם רבינו הנאל, היה אומר להם בדיוק איזה דף הוא בש"ס. והכל בפשטות ובענוה.

בשבתות לא יצא משכונת מגוריו, שלא יתקל במראות של חילולי שבת. כשנולד נכדו הראשון והיה צריך ללכת לשמחת השלום זכר בליל שבת, ביקש מבנו ללוות אותו, כשהוא עצמו עצם את עיניו כברת דרך.

רבי יעקב שלמה היה טוב-עין; לא ראה חיסרון ופגם ביהודי. שמירת הלשון שלו היתה מופלגת, וכאשר שמע מאנדהו מדבר בגנות הוולת, היה ניגש אליו ושואלו: "היכן ניתן לקנות שני סוסים?", כשהוא רומז לו כי עדיף לדבר על סוסים מאשר על בני אדם.

ידוע היה במידת סבלנותו והיותו נוח לבריות; מעולם לא הרים קולו על איש, התייחס בכבוד לכל אדם ושתק על בזיונו. פעם בוקנותו, הושיבהו בטעות בבית הכנסת על מקום השייך למישהו אחר. כשהלה הגיע, החל צועק עליו על שהתיישב על מקומו ללא רשות. קם רבי יעקב שלמה בפשטות וחויפש לו מקום אחר.

היה לו גמ"ח, ועסק רבות בעשיית חסד. בכל ערב שבת היה הולך לשכונת התימנים ונותן כסף למשפחות נצרות. בכלל, ידועה היתה חיבתו לבני עדות המזרח, עד כדי כך שפעם בא מישהו לבקש ממנו צדקה כשהוא אומר לו: "גם אני ספרדי; תן לי כסף

נולד בירושלים לאביו רבי מתתיהו דייטש, בצעירותו למד בישיבת סלונים והיה מתמיד בלימודו, מתוך בקשה וחיפוש לקרבת אלוקים. באחד הימים, בהיותו נער, שהה ליד הכותל המערבי, ראה את החסיד רבי שמואל שפירא מתהלך לעבר הכותל, כשעיניו עצומות בדביקות, והוא מתעלם מכל הסובב. הביט בו יעקב שלמה בהתפעלות מרובה. מאז נמשך אחריו, עד שהפך לאחד מחברות חסידי ברסלב היראים והשלמים.

באותה עת נהגו רבי שמואל ויתר החבורה, לישון בלילות במרתפו של החסיד רבי יונה לבל, ולקום בחצות לעבודת הבורא, אז יצאו לעיר מחוץ ליישוב כדי לערוך התבודדות. רבי יעקב שלמה אימץ עבודת קודש זו עד אחרית ימיו, כשהוא עוסק בלימוד ותפילה בעוד לילה. מרגלא בפומיה דברי החסיד רבי משה טשנסטחורב: "עוד מעט יגיע האורח הנכבד ר' חצות..."

רבי שמואל שפירא נקשר אף הוא אליו ומצא בו איש שיחה כלבבו; שניהם היו יושבים ומשוחחים ארוכות בעבודת ה'. החסיד רבי מרדכי אלעזר רובינשטיין, שהיה אף הוא חברו של רבי שמואל שפירא, סיפר כי רבי שמואל התבטא, כי אין לו עם מי להדיח את לבו, אלא רק עם רבי יעקב שלמה.

לימים סייע רבי יעקב שלמה הרבה לרבי שמואל בפרנסת ביתו ובנישואי צאצאיו. היה נוסע יחד עמו לערים מרוחקות, כשרבי שמואל עוצם עינו, והוא מוליכו לבתי נגידיים. רבי שמואל מצדו הכיר לו טובה גדולה, וכאשר נולד אחד מבניו, כיבד את רעהו רבי יעקב שלמה בסנדקאות. כאשר ערך פעם רבי יעקב שלמה ברית לבנו ביום חורפי ומושלג, כשירושלים היתה מושבתת כמעט כליל מהשלג הכבד, כיתת רבי שמואל רגליו עד לביתו שבשכונה

נקודה

**ראש השנה באומן:
"רווח כזה
אינו נמצא בעולם!"**

(עלים לתרופה רכה)

זעקות מאחורי התנור

רק עכשיו החלו באמירת סליחות...

החלק האחרון של הסליחות שאיר רושם עז על שני האברכים – להתלהב בפיוטים אלו מראה על אמת מיוחדת במינה. עם תום התפילה ניגשו אליו חבריו בכונה לגשש מה הסיבה לשינוי הקיצוני שהתרחש בחייו הרוחניים. רבי ליפא מיהר לגלות להם כי זוהי תוצאה ישירה מהתקרבותו לרבינו הקדוש רבי נחמן שהגיע לאחרונה להשתקע בברסלב הסמוכה.

ליותר מזה לא היו צריכים רבי נתן ורבי נפתלי, שהרי עוד קודם לכן נתנו רבי נפתלי לתהות על קננו של הצדיק, רבם של ה"ווידויניקעס" כפי שכוננו אז חסידי ברסלב, ועוד באותו יום, פנו לשוק לשכור עגלה שתובילם לברסלב.

והנה הגיעה השעה הגדולה בה היו צריכים להפגש הרב והתלמיד, המאור הגדול והמאור הקטן – – –

מוהרנ"ת נכנס אל הקודש פנימה, והנה חזות עיניו בדמותו של רבינו הקדוש – – – רבינו פותח פיו הקדוש וכה אמר לו: "מכירים אנו זה את זה כבר זמן רב, אך מזמן לא נפגשנו" – – –

בנפשו של מוהרנ"ת גמלה באותו רגע ההחלטה: "פה אשב כי אוייתיה" – – – למקום כדוגמת זה חתר, יגע, התייסר והשתוקק מיום עמדו על דעתו.

אף רבינו נענה אז ואמר: "מעתה שוב אינני בודד" – – –

רבינו ומי שעתיד מרגע זה ואילך להיות תלמידו המובהק הממשיך את אור תורתו לנצח נצחים, שוחחו על יחוס משפחותיהם, התברר שיש קירבת משפחה ביניהם.

ימים ספורים לאחר מכן, בראש השנה תקס"ג, כבר השתתפו מוהרנ"ת ורבי נפתלי בקיבוץ הקדוש אצל רבינו בברסלב, לאחר ששמעו מפיו על הציווי הנחרץ: "איש כל ייעדר", תוך שמוהרנ"ת מתגבר במסירות נפש על מניעות עצומות שעלו והשתרגו על צווארו.

בצילם של רוב צדיקי הדור – החליט לברר את טיבו של צדיק זה.

באותה שעה הם עדיין לא ידעו כי חברם הקרוב, רבי ליפא, כבר הפך לתלמידו של רבינו, ואף נסע לשבות בצל רבו החדש.

יום ראשון של סליחות בנמירוב. "במוצאי מנוחה קדמנוך תחילה" – מסלסל החזן בקולו בבית הכנסת המרכזי של נמירוב, מוהרנ"ת ורבי נפתלי עומדים במקומם, ולפתע שומעים הם קול חזק מכיוון התנור העומד בקצה בית הכנסת. הקול נשמע להם מוכר, והם פנו לבדוק מי הוא זה האומר את הסליחות בהתעררות ובכוונה גדולה כל כך.

הם לא האמינו למראה עיניהם; רבי ליפא, חברם הטוב, מי שעד היום לא עורר התעניינות בתפילתו שנאמרה בדרך כלל בלחש; מי שעד היום נחשב בעיניהם כ"חסיד ישן" שאבד עליו הכלל – עומד בפינה הקטנה מאחורי התנור כשכולו אש להבה – – –

בינתיים מתאספים סביבו עוד ועוד מתפללים שלא הסכימו לקלות כאלו. אולם רבי ליפא כאילו שכח עולם ומלואו. בהתפשטות הגשמיות הוא ממשיך להתלהב באמירת הסליחות. גם כאשר הוא הגיע לפיוטים הנאמרים בסוף הסליחות, כמו "עננו" ו"מי שענה", שמנהג העולם לעבור עליהם במהירות ובלחש, לא שקטה רתיחתו; המילים יצאו מפיו בהתעררות כאילו

החדשות המרעישות היו לשיחת היום בקרב כל תושבי ברסלב; וואלפטשע נתנאלים, הידען הגדול, עומד במרכז השוק העירוני ומספר על הרבי החדש שהגיע לכאן מזולאטיפולי, רבי שמדבר עם חסידיו אך ורק בענייני עבודת השם ואינו עושה שום עסק מהתוודעויות של אכילה ושתיה כנהוג אצל רוב האדמורי"ם.

"רבי נחמן אף מצווה לחסידיו להתוודות לפניו על כל אשר עבר עליהם מקטנותם ועד היום הזה..." המשיך וואלפטשע, כשהוא מוסיף בגיחוך: "אני בעצמי ראיתי ווידויניק אחד..."

בין השומעים עמד רבי נפתלי וויינברג מנמירוב הסמוכה, אברך חשוב ומוערך בקרב תושבי האיזור. המידע ששמע זה עתה, דווקא דיבר אליו מאד; הדרך הזו להתוודות לפני הצדיק ולזכות לתיקון על ידי זה, מצאה חן בעיניו; הוא לא יכל לסבול כיצד וואלפטשע נתנאלים מבזה את הצדיק לעין כל, ובעזות דקדושה ענה לוואלפטשע: "צדיק כזה אתה מבזה?! הרי בואת חפצתי! רצוני דווקא בדרך זו!"

היה זה בסוף השבוע, לקראת שבת סליחות, בשלהי חודש אלול תקס"ב. רבי נפתלי חזר לעירו נמירוב וסיפר לחברו רבי נתן – שמאוחר יותר נודע כמוהרנ"ת מברסלב – על התגלית המרעישה ששמע זה עתה בברסלב על רבי חדש, נכד הבעל שם טוב, שעוסק אך ורק בענייני רוחניים. מוהרנ"ת, שמיום עמדו על דעתו לא חדל לבקש ולחפש את דרך האמת וכבר ניסה להסתופף

גניזות

מחקרים היסטוריים בחסידות

שאלה:

עם אילו רבנים נפגש מוהרנ"ת בארץ ישראל?

תשובת הר"ר זלמן שמואל נפתליים:

כידוע נסע מוהרנ"ת לארץ ישראל בקיץ של שנת תקפ"ב במסירות נפש, באותה תקופה הוא היה מהיחידים שביקרו בא"י. את נסיעתו הוא תיעד בספרו "ימי מוהרנ"ת". באותו ביקור הוא נפגש עם גדולי ארץ ישראל ששמחו מאד לקראתו, ביניהם:

רבי ישראל מושקלאב ראש קהל הפרושים בעיר הקודש צפת. הם יצאו לקבל את פניו ראשונים מכיון שהיו גרים סמוך לשער העיר, הם הביאו אותו לביתו של ר' ישראל שהיה כידוע מתלמידי הגר"א. מסופר שהם נאלצו להעמיד שומרים בפתח הבית, לבל ידחקו הכל להכנס.

רבי גרשון מרגליות (הרב מסקאליע) חתנו של רבי ישכר בער מזלוטשוב. רבי גרשון היה מתלמידי רבי לוי יצחק מברדיטשוב, והוא עמד בראש הישוב החסידי בארץ ישראל. הוא קיבל את מוהרנ"ת בביתו בשמחה עצומה כשהוא מציין שמזה שנתיים לא נראה "אחד שהגיע ממדינתנו". בביתו התקיימה קבלת פנים של כל קהילת החסידים. בתוך הבאים היתה גם אחותו של רבינו, מרת פערל, שהתגוררה בצפת.

רבי בנימין זאב סג"ל מבאלטה, מגדולי תלמידיו של רבי פנחס מקוריץ. הוא עלה לארץ ישראל לאחר פטירת רבו, ובא להשתתף בקבלת הפנים למוהרנ"ת, כשהוא מתבטא: "אתם החייתם את כל ארץ ישראל".

רבי זאב וואלף מטשאורן-אוסטרה, מתלמידי המגיד ממזריטש שהתגורר בטבריה. מוהרנ"ת אכל אצלו בשבת, בהיותו בטבריה.

רבי דוד אירבוך מחמלניק בן רבי אברהם דב מחמלניק מחותנו של רבינו. אצלו התאכסן מוהרנ"ת בעת שהותו בטבריה.

רבי חיים פייביש סגל בנו של הר"ק מוולמטיסק מחותנו של רבינו. אצלו התאכסן מוהרנ"ת בהיותו בצפת. (יש לציין כי רבי פייביש ניצל מהרעש בצפת בשנת תקצ"ו וממשיפחתו נשארו צאצאים בארץ).

רבי שמואל הלר, רב בצפת. על פגישתם כבר סופר במדור זה.

לחידודא

חידה מס' 154

מתוך מאות פותרים החידה שפורסמה בגיליון הקודם, רק בודדים השיבו את התשובה הנכונה. לכן אנו מפרסמים שוב את החידה:

בכמה שלבים נדפסו מכתבי מוהרנ"ת?

רמז: "מכתבי מוהרנ"ת" או "עלים לתרופה"...

בין הפותרים נכונה, יוגרל פרס מוגדל, והוא יעמוד על 150 ₪ זכות קניה בחנות ספרים 'ברסלב', רחוב מאה שערים 110 ירושלים.

לתשובות – התקשרו למערכת הממוחשבת 'אצורות ברסלב' 02-9950000. לאחר בחירת השפה, הקישו 1-9-2-1 והשאירו הודעה. בין הפותרים נכונה עד יום שני בשעה 12 בלילה. תיעוד הגרלה על זכות קניה בסך 150 ₪

ההתעוררות על ציון רבינו

הרב יצחק פרידמאן

הנה ימים באים... ימי ראש השנה הקדושים מתקרבים והולכים... כבר מתכוננים לנסוע אל המקום אשר בו יקדת אש שלהבת, שם חלקת מחוקק ספון, רבינו הקדוש זיע"א.

רבים שואלים: כל השנה משתוקקים להגיע אל ציון רבינו – וכאשר כבר זוכים, אחר שברית כל המניעות, להתאסף שם כולנו יחד בימי ראש השנה הקדושים, מתפוגגים כל ההרגשות, כל ההתעוררות נמוגה... מה עושים?

ראשית, יש להתחזק באמונה; להאמין בצדיק שציוה לבוא אליו. ובדאי זכות זו לבדה, של קיום ציוויו, עומדת לעד.

שנית, ישנה תורה שלמה שבה מתייחס רבינו לכך, הלא היא תורה ע"ב, בה מבואר כי לפעמים בא לאדם הרהור תשובה, ורוצה לעשות מעשה כדי להתקרב להש"ת. בכן, הוא רוצה לנסוע לצדיק, ויש לו תשוקה גדולה לזה. אולם, ככל שהוא מתקרב לבית הצדיק, מתגבר עליו היצה"ר והוא נופל מתשוקתו. וכאשר כבר בא אל הצדיק, מתגבר עליו היצר יותר והוא מאבד את כל חשקו.

הסיבה לזה, אומר רבינו, כי כשאדם עושה דבר טוב ומתעורר בתשובה, באותה שעה המית את יצר הרע הקטן יחסית. ברם, אם"כ מתגבר עליו יצה"ר אחר, גדול יותר, כמו שאמרו חז"ל: "כל הגדול מחבירו, יצר גדול ממנו".

כך בכל מעשה טוב שעושה אדם, הוא זוכה לשבר את כח היצר המתאים לאותה מדרגה. אך בכל מדרגה שהוא עולה נכנס בו יצר גדול יותר, וכן הלאה, עד שהוא זוכה לשבר את כוח היצר לגמרי.

לכן, כאשר באים לצדיק, צריכים לזכור זאת, שמצב של העדר התעוררות נובע מכך שעלו מדרגה ולכן התגבר כח היצר, והוא זה שמחליש את ההתעוררות שהיתה קיימת קודם לכן.

העצה היעוצה היא, לא להיבהל מזה, רק להתחזק לשהות ליד הציון כמה שאפשר ולעסוק שם בתורה, בתפילה ובעבודת ה'. כמו המשל שמביא מוהרנ"ת, על מלך אחד ששאל את עבדיו מה הם רוצים חלף עבודתם. אחד מהם אמר: 'איני מבקש כלום, רק רצוני להיות סמוך למלך כדי שאוכל להיות מזוין פניו! נענה המלך, הוא האיש אשר אוהב אותי באמת, וגידלו מעל כל השרים. כמו כן אומר רבינו שאפילו מי שברור לו שירש גיהנום, יעמוד על עמדו ואל יתרחק מהקב"ה.

עוד אומר רבינו, שבעת התפילה אין לצפות לדמעות, אלא יש לומר את מילות התפילה – והדמעות יבואו ממילא. ואם לא – הרי על האדם להמשיך לעשות את שלו.

אך העיקר לדעת להיכן נוסעים – למקום אש שלהבת; וכפי שמתאר רבי אברהם ב"ר נחמן, באיזה פחד ומורא היו אנ"ש הותיקים נגישים לציון הקדוש, והיה זקן אחד מתלמידי מוהרנ"ת שמרוב בושה לא היה יכול להוציא מפיו מילה אחת ליד הציון.

(מסעוד שחוה של הרב יצחק פרידמאן שלי"ס"א. ניתן להאזין לשיעור הטלא במסערה השטע של 'אוצרות ברסלב' 9950000-02. אידיש, 1.1.5.1.2.9.3)

איך מקרבים אל השכל את השגת הבורא?

תכלית העבודה שלנו בעולם הוא להשיג את הקב"ה יותר ויותר – וכך להדבק בו. כמו שכתוב: "כי אם בזאת יתהלל המתהלל, השכל וידוע אותי" (ירמיה ט). כל העליה הרוחנית שלנו, מדרגה לדרגה, תלויה אפוא בהעמקת הידיעה הזו ובהפנמתה. שכן כל מעשינו והרגשתינו תלויים בסופו של דבר בהשגה שלנו את הבורא, שהיא זו המשפיעה על כל מעשה או דיבור שלנו.

הדרך לקנות את דעת הקדושה הזאת, היא דווקא על ידי שמלמדים אנשים אחרים ומכניסים בהם את ההשגה שלנו את הבורא. כך אנו בעצמנו נוכח לדעת ברורה יותר פנימית ועמוקה יותר. כך ענינו ראות גם בפשט התורה, שכל שאדם מסביר את הפשט לתלמידים, הוא עצמו מביין ומשיג אותו ביתר שאת, כדברי חז"ל: "הרבה למדתי מרבותי... ומתלמידי יותר מכולם" (מכילתא).

כך הדברים לענין השגת הבורא, ככל שאדם טורח ומתאמץ להעביר ולהבהיר את הדעת הזו לאחרים – הוא עצמו זוכה לדעת גבוהה ונשגבה יותר.

כל זאת כשהוא מדבר את דבריו אל הזולת מתוך יראת שמים, שאז דבריו נשמעים. כמו שאמרו: "כל מי שיש בו יראת שמים, דבריו נשמעים" (ברכות ו ע"ב). שכן אז הדברים יוצאים מן הלב ונכנסים אל לב השומע. מה שאין כן כשמדברים בלי יראת שמים, או אז הדברים הם כחכמה בעלמא, שלא מחייבת ואיננה נכנסת אל לב השומע. זה שנאמר (ירמיה ל): "כי המצוה הזאת לא רחוקה היא... כי קרוב אליך הדבר מאד בפניך ובלבבך לעשותו". לאמור, יכול אדם לקרב את דעתו אל השגת הבורא, שהיא נשגבה משכלנו, על ידי שילמד את הדעת הקדושה ליהודים אחרים בפיו ובלבו – ואז 'לעשותו' – זה נחשב כאילו עשאו. כמו שכתוב: "כל המלמד בן חבירו תורה נחשב כאילו עשאו".

(עפ"י ליקוטי הלכות פ"ה, ג, ה)

רצינו רק לומר
לעשרות אלפי לקוחותינו:



על האימון הרב שאתם
נותנים בנו, שוב ושוב.

דוד צדיקים

02-5410100
www.zadikim.com

נתיבים טורס
מאחלים לכלל אנ"ש
שנה טובה ומתוקה!

"אכלו מעדנים ושתו ממתקים
כי חדות ה' היא מעוזכם"



נתיבים טורס
בסיוע לוחמי הכרע צדיקים, ארגונים ומתחמים

02-633-8444

בעת צרה, בשעת מצוקה. גם בעת שמחה ובכל זמן

מוקד הישועות 1-800-81-81-81

להעברת בקשות לתפילה ולהדלקת נר בקברו של רבי נחמן מברסלב באומן
לישועה והצלחה, לרווח ופנסה, לרפואה, למקשה לילד, לנחת ושמחת חיים

המפיעים									
<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר</p> <p>הר"ר דוד מייזנברג ה"ר</p> <p>הר"ר דוד ריימאן ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2500 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נחמן בנעשה ה"ר</p> <p>הר"ר מרדכי נחמן גוטליב ה"ר</p> <p>הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר</p> <p>הר"ר משה שנת"ח ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר</p> <p>הר"ר דוד מייזנברג ה"ר</p> <p>הר"ר דוד ריימאן ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2500 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נחמן בנעשה ה"ר</p> <p>הר"ר מרדכי נחמן גוטליב ה"ר</p> <p>הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר</p> <p>הר"ר משה שנת"ח ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר</p> <p>הר"ר דוד מייזנברג ה"ר</p> <p>הר"ר דוד ריימאן ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2500 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נחמן בנעשה ה"ר</p> <p>הר"ר מרדכי נחמן גוטליב ה"ר</p> <p>הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר</p> <p>הר"ר משה שנת"ח ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר</p> <p>הר"ר דוד מייזנברג ה"ר</p> <p>הר"ר דוד ריימאן ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2500 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נחמן בנעשה ה"ר</p> <p>הר"ר מרדכי נחמן גוטליב ה"ר</p> <p>הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר</p> <p>הר"ר משה שנת"ח ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נפתלי שטיצר ה"ר</p> <p>הר"ר דוד מייזנברג ה"ר</p> <p>הר"ר דוד ריימאן ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2500 גליונות</p>	<p>חז"ל</p> <p>הר"ר נחמן בנעשה ה"ר</p> <p>הר"ר מרדכי נחמן גוטליב ה"ר</p> <p>הר"ר יהודה הירשקוביץ ה"ר</p> <p>הר"ר משה שנת"ח ה"ר</p> <p>תרמו והפיצו 2000 גליונות</p>

"אהלי שאזכה לראות אוד בהירות הדרך שאתם טסעים עליו אלי.."

אירו-פנים לשירותכם תמיד! משרדינו באומן: רח' פירוסקה 9

רח' מלכי ישראל 16 | לביור אודות הנציג מגורכם **מוקד אירופנים: 02-800-80-80**